

יצחק שדה הפאיר לחכריו מלמרת הפלמ"ח מורשה

לא נתנו לו שנים ארוכות של שרות בהגנה שהות להשתלב. באותם הימים לא היה זה בלתי-רגיל לגילוי לחזור בשעה ארבע בבוקר משיחה במשק יפתח המפולג, ללמוד לפני הצהריים את תורת הסינוס.

הבים מאנשי השומר-הצעיר סבורים כי יתכן והפילוג לא היה פורץ לו נכת ישראל גלילי בארץ בחדשים האחרונים. הם זוכרים כי במשברים קודמים היה גלילי האיש הצלול, המפשר; מאמינים כי היה ממלא תפקיד דומה גם הפעם. אולם בחזרו לארץ, ישר לתוך קלחת הפילוג, קיבל על עצמו את דין הפילוג ללא הסתייגות.

אם נשאר זה, עד היום, פילוג הוגן, ללא השמצות הדדיות פרוצות, הרי אין ספק שיד גלילי בדבר. היה זה הוא שאמר בנקודת השיא של הפילוג, בראיון היחיד שנתן לעיתונאי: "במבחנים הממשיים יתיצב השומר-הצעיר בסכנה ובאש כמונו!"

לא היה זה גם המקרה היחיד שגלילי ביצע ניתוח, אותו חשב לנכון, בצורה חברית והוגנת. פעם, כשהחליט הקיבוץ-המאוחד לגרש את חסידיו סנה ממשק כיסופים הנג'ר, אחרי משפט פראג, הגיע גלילי לשם וראה שבני המקום העמיסו את המגורשים על המכוניות כמו חבילות-קש. גל לי אסף את חברי-המשק, נתן להם הרצאה. הנושא:

סיכית. מאיר יערי הוא איש ההגיון המופשט ההולך לפני ההגשמה. משה סנה הוא איש הפקחות החדה והצוננת כסכיף-גילוח. יש ראל גלילי הוא איש חכם. יותר מזה: הוא התגלמותה של החכמה הישראלית. השורשית, הפשוטה. גם בזאת הוא יורש שדה.

בין בני-אדם לחבילות קש

לפני שלושה שבועות הוזעק גלילי ח. מאנגליה, שם למד באופן עצמאי במכללת לונדון. לפני נסיעתו, בשנה שעברה, הקדיש את מחצית זמנו לקיבוץ-המאוחד, את המחצית השנייה ללימודים פרטיים — פיסיקה, כימיה, מתמטיקה, כולם מקצועות בהם

מפאיי. ואף שאינו מגיע לברק הנעורים של יגאל אלון או לנסיך-החיים של שמעון אבידן, שניהם אישים בולטים במחנה ה"פלמ"ח, הרי אין כמעט ויכוח שמסביב לכל מדורה של חניכי יצחק שדה, מרכז המעגל במקום שיושב ישראל גלילי.

הסיבה נעוצה באופיו של האיש: כמו אצל יצחק שדה, התכונה הבולטת ביותר של גלילי היא שלמות אישיותו, ההארמונה של אדם היצוק מחתיכה אחת, ריאליסט בעל תחושה מוסרית עמוקה, איש-מעשה בעל עמקות רעיונית, פשוט-הליכות עד כדי גדר לה: זהו ישראל גלילי.

דוד בן-גוריון הוא איש ההכרה האימפול-

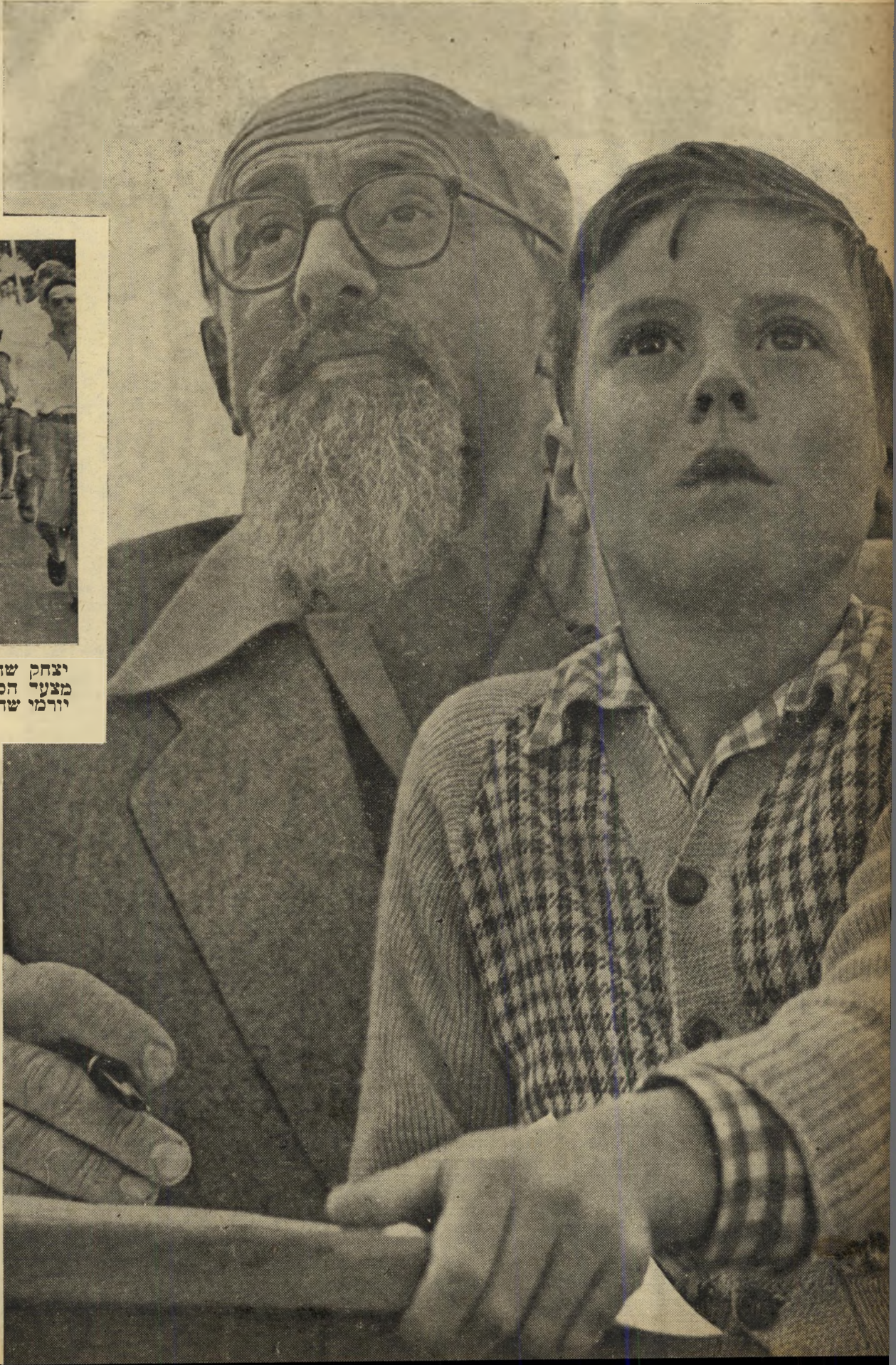
בירה אלא לשאול על "הבעל של צפירה האקונומית" או "האבא של יהונתן".

זוהי קבלת-פנים האופיינית לצניעותו ה"אמיתית", חסרת כל גוניה-מלאכותיות, שהייתה אלהי ההגנה וסגור-הבטחון בשלבים המכריעים של מלחמת-העצמאות. אך ברחבי המדינה אין כיום כל צורך לזהות את ישראל גלילי בתוארים או ב"ציוני-לחי, כי גלילי, האדם הפוליטי היחיד בישראל שאין לו אויבים ושגם יריביו הם מעריציו, זכה מזמן למעמד שאין שני לו.

"הוא האדם היחיד במדינה מתחת לגיל 50 העשוי מן החומר ממנו קורצו ראשי-ממשלה!" אמר עליו, לא מכבר, מנהיג

יצחק שדה וישראל גלילי בשורה הראשונה של מצעיד הפלמ"ח הגדול בתל-אביב בשנת 1949. יורמי שדה (התמונה הגדולה מימין) עם אביו לפני

"מה ההבדל בין בני-אדם לחבילות-קש".

לא יהיה בשביל מי

טבעי היה כי למחרת הפילוג התעורר השאלה: למי היה יצחק שדה מצטרף לו חי כיום? טבעי גם היה שכל צד היה בטוח ששדה היה מכריע לטובתו. אך למעשה אין התשובה קלה כל עיקר.

בטוח ששדה לא היה הולך עם ידידו, משה סנה, אל מפלגת השמאל הסוציאליסטי. טי, כי שדה היה, קודם כל ומעל לכל, ציריני מובהק וקיצוני. כתב הוא:

"לעזרת העם. להיות חלוץ בכל המובנים, לא רק ראשונים בשורה, אלא גם ראשונים להבנה ולהכרה. לפני שנתגבר על משהו מבחוק, יש להתגבר על השאנונות מבית."

ש להסביר לכל שכיום עוד בגלות אנחינו, אף על פי שבארץ-ישראל אנו יושבים, זרק יהודים רבים מאד יוכלו לעשות את הארץ הזאת לארץ-ישראל. על הכל להבין כי בלי נצחון ציוני מלא, במצב של מיקוט בארץ זאת — גלות תהיה כאן וקיומנו יוריה תלוי בנס ובחסד, על אף ההישגים המשקיים, התרבותיים וגם החינוכיים-הצבאיים. קשה הרבה יותר ההחלטה בין שני סגים מפי-ם.

• לעורך העולם הזה (878).